
337

Besluit van 30 augustus 2013 tot wijziging van het Besluit financiële verhouding 2001 in verband met het vaststellen en wijzigen van enkele verdeelmaatstaven (2013)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 31 mei 2013, nr. 2013-0000324183 DCB/CZW/S&B, gedaan mede namens de Staatssecretaris van Financiën;

Gelet op de artikelen 8, derde lid, en 22, onderdeel b, van de Financiële-verhoudingswet;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 26 juni 2013, no. W04.13.0159/I);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 12 augustus 2013, nr. 2013-0000403308 DCB/CZW/S&B, uitgebracht mede namens de Staatssecretaris van Financiën;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit financiële verhouding 2001 wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 6 vervalt.

B

Artikel 23, eerste lid, komt te luiden:

1. Een gemeente heeft een aanmerkelijk en structureel tekort als bedoeld in artikel 12, tweede lid, van de wet, indien:

- a. het tekort van de gemeente groter of gelijk is aan 2% van de som van:
  - 1°. de belastingcapaciteit van de gemeente met betrekking tot de onroerendezaakbelastingen;
  - 2°. de algemene uitkering aan de gemeente;
  - 3°. de decentralisatie-uitkeringen aan de gemeente;
  - 4°. de integratie-uitkeringen aan de gemeente, en

b. de gemeente in het eerste jaar van aanvraag aannemelijk kan maken dat het tekort zich over het begrotingsjaar en de drie daarop volgende jaren uitstrekt.

C

In artikel 24, eerste lid, onderdeel c, wordt «rioolrechten» vervangen door: rioolheffingen.

D

Bijlage 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Maatstaf 2a en b. Maatstaf inwoners provincie, wordt vervangen door maatstaf 2, luidende:

2. Maatstaf inwoners provincie	Het aantal inwoners van de provincie.	CBS
--------------------------------	---------------------------------------	-----

2. De maatstaven 3a, 6 en 8 vervallen.

3. Maatstaf 7 komt te luiden:

7. Maatstaf gewogen weglengte	De gewogen weglengte in kilometers van de wegen in beheer bij de provincie.	CBS en regeling meet- en rekenregels verdeelmaatstaven
-------------------------------	---	--

4. Na maatstaf 9 worden elf maatstaven toegevoegd, luidende:

10. Maatstaf inwoners groei	De som van de toename van het aantal inwoners in de gemeenten van de provincie over de periode 1 januari 2009–1 januari 2030, voor het deel van de toename van het aantal inwoners in de gemeente dat de 10% te boven gaat.	CBS	23 oktober 2009
11. Maatstaf inwoners krimp	De som van de afname van het aantal inwoners in de gemeenten van de provincie over de periode 1 januari 2009–1 januari 2030, voor het deel van de afname van het aantal inwoners in de gemeente dat de 4% te boven gaat.	CBS	23 oktober 2009
12. Maatstaf inwoners omgevingsadressendichtheid	Het aantal inwoners van de provincie indien de omgevingsadressendichtheid van een provincie beneden de waarde van 1000 ligt.	CBS	
13. Maatstaf jongeren	Het aantal inwoners van de provincie dat 19 jaar of jonger is.	CBS	
14. Maatstaf woonruimten	Het aantal woonruimten in de provincie.	CBS	
15. Maatstaf oeverlengte	De totale lengte in hectometers van de oevers van het binnenwater in de provincie.	CBS	
16. Maatstaf oppervlakte ecologische hoofdstructuur groen	Het aantal hectaren land in de provincie in gebruik als bos, droog natuurlijk terrein, nat natuurlijk terrein en overig agrarisch gebruik binnen de contouren van de Ecologische Hoofdstructuur.	CBS	1 januari 2006

17. Maatstaf oppervlakte bedrijven-terreinen	Het aantal hectaren terrein in gebruik voor nijverheid, handel en zakelijke dienstverlening in de provincie.	CBS	
18. Maatstaf inrichtingen gevaarlijke stoffen	Het aantal inrichtingen in het Register risico's gevaarlijke stoffen in de provincie waarvoor de provincie bevoegd gezag is.	IPO	10 juli 2010
19. Maatstaf werkgelegenheid	Het gemiddeld aantal banen in december van werknemers in dienst van bedrijven en instellingen in de provincie.	CBS	
20. Maatstaf stuwende werkgelegenheid	Het gemiddeld aantal banen in december van werknemers in de bedrijfstakken landbouw, bosbouw en visserij, delfstofwinning, industrie, productie, distributie, vervoer, opslag en communicatie, financiële instellingen en onroerendgoedhandel en de bedrijfsklasse groothandel en handelsbemiddeling in de provincie gedeeld door 1000.	CBS	voorlopige stand december 2009

5. Maatstaf 14 komt te luiden:

14. Maatstaf woonruimten	Het aantal woonruimten in de provincie, vermeerderd met de procentuele groei van het aantal woonruimten in 2011.	CBS	1 januari 2012
--------------------------	--	-----	----------------

6. Maatstaf 14 komt te luiden:

14. Maatstaf woonruimten	Het aantal woonruimten in de provincie.	CBS	
--------------------------	---	-----	--

E

Bijlage 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Na maatstaf 2 wordt een maatstaf ingevoegd, luidende:

2a. Maatstaf krimp	Voor gemeenten in de provincies Groningen, Limburg en Zeeland die in het uitkeringsjaar een inwonertal hebben dat meer dan 1% lager ligt dan het inwonertal van zeven jaar eerder: het verschil in aantal inwoners boven de drempel van 1% van het aantal inwoners zeven jaar eerder.	CBS	
--------------------	---	-----	--

2. Maatstaf 8 komt te luiden:

8. Bijstandsmaatstaf	Het totaal aantal huishoudens – voor zover alle personen die deel uitmaken van het huishouden thuiswonend en beneden de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a van de Algemene Ouderdomswet zijn – dat in een gemeente een periodieke uitkering ontvangt op grond van: 1. de Wet werk en bijstand (WWB); 2. de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW); 3. de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ). Indien een huishouden zowel een periodieke uitkering ontvangt op grond van de WWB als een periodieke uitkering op grond van de IOAW of IOAZ, dan telt dat huishouden twee keer mee.	CBS	31 december van het jaar voorafgaand aan het uitkeringsjaar
----------------------	---	-----	---

3. Maatstaf 24 komt te luiden:

24. Maatstaf woonruimten	Het aantal woonruimten in de gemeente, vermeerderd met de procentuele groei van het aantal woonruimten in 2011. Indien in 2011 sprake is van een daling van het aantal woonruimten geldt het aantal woonruimten op de peildatum.	CBS	1 januari 2012
--------------------------	--	-----	----------------

4. Maatstaf 24a komt te luiden:

24a. Maatstaf nieuwbouw-woningen	Voor de gemeenten Aalburg, Aalsmeer, Alphen-Chaam, Apeldoorn, Arnhem, Beverwijk, Bloemendaal, Eindhoven, Groesbeek, Hengelo, Houten, Lansingerland, Lingewaard, Loon op Zand, Neder-Betuwe, Nijmegen, Noordenveld, Oosterhout, Overbetuwe, Pijnacker-Nootdorp, Rijssen-Holtten, Roermond, Schijndel, 's-Hertogenbosch, Sluis, Tiel, Tilburg, Veere, Veldhoven, Venlo, Venray, Vlissingen, Wassenaar, Westland, Westvoorne, Winterswijk, Woensdrecht en Zwolle het aantal nieuwbouwwoningen.	CBS	
----------------------------------	---	-----	--

5. Maatstaf 24a komt te luiden:

24a. Maatstaf nieuwbouw-woningen	Voor de gemeenten Aalburg, Aalsmeer, Alphen-Chaam, Arnhem, Beverwijk, Bloemendaal, Eindhoven, Groesbeek, Hengelo, Houten, Lansingerland, Lingewaard, Loon op Zand, Neder-Betuwe, Nijmegen, Noordenveld, Oosterhout, Overbetuwe, Pijnacker-Nootdorp, Rijssen-Holten, Roermond, Schijndel, 's-Hertogenbosch, Sluis, Tiel, Tilburg, Veere, Veldhoven, Venlo, Venray, Vlissingen, Wassenaar, Westland, Westvoorne, Winterswijk, Woensdrecht en Zwolle het aantal nieuwbouwwoningen.	CBS	
-------------------------------------	---	-----	--

6. Maatstaf 38 komt te luiden:

38. Maatstaf bedrijven	Het aantal bedrijfsvestigingen in de gemeente, vermenigvuldigd met het quotiënt van het aantal bedrijfsvestigingen in de gemeente in het uitkeringsjaar en het aantal bedrijfsvestigingen in de gemeente in het jaar voorafgaand aan het uitkeringsjaar.	CBS	1 januari 2010
---------------------------	--	-----	----------------

7. Maatstaf 38 komt te luiden:

38. Maatstaf bedrijven	Het aantal bedrijfsvestigingen in de gemeente, vermenigvuldigd met het quotiënt van het aantal bedrijfsvestigingen in de gemeente in het uitkeringsjaar en het aantal bedrijfsvestigingen in de gemeente twee jaar voorafgaand aan het uitkeringsjaar.	CBS	1 januari 2010
---------------------------	--	-----	----------------

8. Maatstaf 38 komt te luiden:

38. Maatstaf bedrijven	Het aantal bedrijfsvestigingen in de gemeente, vermenigvuldigd met het quotiënt van het aantal bedrijfsvestigingen in de gemeente in het uitkeringsjaar en het aantal bedrijfsvestigingen in de gemeente drie jaar voorafgaand aan het uitkeringsjaar.	CBS	1 januari 2010
---------------------------	--	-----	----------------

9. In maatstaf 45 wordt « $[1585065 * a + 53,29 * (b - c)] * d$ » vervangen door: $[2.245.440 * a + 53,29 * (b - c)] * d$

10. Maatstaf 45 komt te luiden:

Gemeenten waar in het uitkeringsjaar een wijziging van de gemeentelijke indeling heeft plaatsgevonden, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van de Wet algemene regels herindeling (Arhi), als gevolg waarvan het aantal gemeenten is verminderd, ontvangen over een periode van vier jaren de uitkomst van de volgende berekening in euro:
 $[2.245.440 * n_1 * (1 + \gamma * n_2 * 0,1) + 53,29 * (i_1 - i_2)]$

Waarin:

n_1 = het aantal gemeenten waarmee het totaal aantal gemeenten ten gevolge van de wijziging van de gemeentelijke indeling verminderd wordt;

γ = 1 als bij de wijziging van de gemeentelijke indeling delen van een op te heffen gemeente overgaan naar verschillende andere bij de wijziging van de gemeentelijke indeling betrokken gemeenten, (splitsing),
 γ = 0 in alle andere gevallen;

n_2 = het aantal bij de wijziging van de gemeentelijke indeling betrokken gemeenten, indien γ = 1 inclusief de opgesplitste gemeente;

i_1 = het totaal aantal inwoners van de bij de wijziging van de gemeentelijke indeling betrokken gemeenten per 1 januari van het jaar voorafgaand aan de wijziging van de gemeentelijke indeling;

i_2 = het aantal inwoners per 1 januari van het jaar voorafgaand aan de wijziging van de gemeentelijke indeling van de daarbij betrokken gemeente met het grootste aantal inwoners;

In afwijking van voorgaande definitie wordt bij splitsing onder het verschil ($i_1 - i_2$) het inwonertal van de opgesplitste gemeente per 1 januari van het jaar voorafgaand aan de wijziging van de gemeentelijke indeling verstaan. Bij splitsing wordt 95% van het bedrag als volgt over de nieuwgevormde gemeenten verdeeld:

[aantal ontvangen inwoners opgesplitste gemeente / (totaal aantal inwoners opgesplitste gemeente – aantal inwoners betrokken bij grenscorrectie(s) als bedoeld in artikel 1, lid 1, onder d, van de Wet Arhi)]

De resterende 5% van het bedrag komt toe aan de algemene rechtsopvolger van de betrokken gemeenten.

De uitkomst van de berekening wordt vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor die is vastgesteld voor het jaar waarin de wijziging van de gemeentelijke indeling plaatsvindt.

Het aldus berekende bedrag wordt uitgekeerd in vier jaarlijkse gecorrigeerde termijnen, verdeeld als volgt: 40% van het bedrag wordt uitgekeerd in het uitkeringsjaar waarin de wijziging van de gemeentelijke indeling plaatsvindt;

20% van het bedrag wordt uitgekeerd in elk der drie daarop volgende uitkeringsjaren.

Correctie vindt plaats door de termijnen te delen door de uitkeringsfactor over het uitkeringsjaar.

11. Een maatstaf wordt toegevoegd, luidende:

46. Maatstaf verfijning rioleringen	Gemeenten die in aanmerking komen voor een tijdelijke verfijningsuitkering rioleringen ontvangen de uitkomst van de formule $a * b * c * e * D$ gedeeld door de uitkeringsfactor over het uitkeringsjaar; waarbij: a= het naar boven op een tiende afgeronde annuïteitspercentage van een 25-jarige annuïteit bij het gemiddelde van door de Minister van Financiën voor het kalenderjaar, waarin de aansluiting is gemaakt, vastgestelde rentepercentages; b= het rekenkundig gemiddelde van de indices van de kosten van onderscheidenlijk het maken van riolering buiten en binnen de bebouwde kom, inclusief BTW, (1979 = 100) voor het jaar van aansluiting; c= het in het kalenderjaar gemaakte aantal aansluitingen op een gemeentelijke riolering; e= een vermenigvuldigingsfactor, die als de formule wordt toegepast op aansluitingen die voor 1 juli 1985, onderscheidenlijk na 30 juni 1985 maar voor 1 januari 1986, in 1986, in 1987, in 1988, in 1989 of enig daarop volgend jaar tot stand komen 1,0 onderscheidenlijk 0,8, 0,6, 0,4, 0,2 en 0,0 bedraagt; D= een bedrag per aansluiting.	Het aantal aansluitingen op de riolering volgens de uitkeringsadministratie van het uitkeringsjaar 1996	Maximaal 25 jaar voorafgaand aan het uitkeringsjaar
--	---	---	---

12. Maatstaf 46 vervalt.

ARTIKEL II

De algemene uitkering zoals deze voor iedere gemeente wordt berekend overeenkomstig dit besluit, wordt voor de compensatie voor het afschaffen van het gebruikersdeel van de OZB voor woningen over de jaren 2010 tot en met 2013 vermeerderd of verminderd met een bedrag genoemd in de bijlage bij dit besluit.

Vrijvallende middelen als gevolg van het afbouwen van de compensatie komen ten goede van het gemeentefonds.

ARTIKEL III

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag van de derde kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst, met dien verstande dat:

- a. artikel I, onderdeel C, terugwerkt tot en met 1 januari 2008;
- b. artikel I, onderdeel E, onder 9, terugwerkt tot en met 1 januari 2009;
- c. artikel II terugwerkt tot en met 1 januari 2010;
- d. artikel I, onderdelen B, E, onder 1, 4, 6 en 11 terugwerken tot en met 1 januari 2011;
- e. artikel I, onderdelen A, D, onder 1 tot en met 4, E, onder 5 en 7 terugwerken tot en met 1 januari 2012;
- f. artikel I, onderdelen D, onder 5, E, onder 2, 3 en 8 terugwerken tot en met 1 januari 2013;

Het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van artikel 26, zesde lid j° vijfde lid van de Wet op de Raad van State, omdat het uitsluitend opmerkingen van redactionele aard bevat.

2. In afwijking van het eerste lid treedt artikel I, onderdelen D, onder 6, en E, onder 10 in werking met ingang van 1 januari 2014 en treedt artikel I, onderdeel E, onder 12, in werking met ingang van 1 januari 2015.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

Wassenaar, 30 augustus 2013

Willem-Alexander

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk

De Staatssecretaris van Financiën,
F.H.H. Weekers

Uitgegeven de *zeventiende* september 2013

De Minister van Veiligheid en Justitie,
I.W. Opstelten

Bijlage behorende bij artikel II van het Besluit tot wijziging van het Besluit financiële verhouding 2001 in verband met het vaststellen en wijzigen van enkele verdeelmaatstaven (2013)

Compensatie voor het afschaffen van het gebruikersdeel van de OZB voor woningen over de jaren 2010 tot en met 2013

Gemeente	Suppletie 2010	Suppletie 2011	Suppletie 2012	Suppletie 2013
Aa en Hunze	-1.897	-1.897	-1.897	-1.897
Aalburg	24.844	24.844	24.844	24.844
Aalsmeer	133.865	133.865	133.865	133.865
Aalten	-214.828	-214.828	-214.828	-214.828
Abcoude	163.437			
Achtkarspelen	271.239	271.239	271.239	271.239
Alblasserdam	68.430	68.430	68.430	68.430
Albrandswaard	78.973	78.973	78.973	78.973
Alkmaar	69.667	69.667	69.667	69.667
Almelo	614.899	614.899	614.899	614.899
Almere	1.223.899	1.223.899	1.223.899	1.223.899
Alphen aan den Rijn	203.736	203.736	203.736	203.736
Alphen-Chaam	-16.890	-16.890	-16.890	-16.890
Ameland	-48.252	-48.252	-48.252	-48.252
Amersfoort	2.069.862	2.069.862	2.069.862	2.069.862
Amstelveen	-119.772	-119.772	-119.772	-119.772
Amsterdam	-5.971.042	-5.971.042	-5.971.042	-5.971.042
Andijk	-26.060			
Anna Paulowna	62.836	62.836		
Apeldoorn	1.338.893	1.338.893	1.338.893	1.338.893
Appingedam	213.063	213.063	213.063	213.063
Arnhem	3.682.290	3.682.290	3.682.290	3.682.290
Assen	274.412	274.412	274.412	274.412
Asten	-103.112	-103.112	-103.112	-103.112
Baarle-Nassau	1.310	1.310	1.310	1.310
Baarn	-251.698	-251.698	-251.698	-251.698
Barendrecht	200.549	200.549	200.549	200.549
Barneveld	-293.079	-293.079	-293.079	-293.079
Bedum	39.502	39.502	39.502	39.502
Beek	146.016	146.016	146.016	146.016
Beemster	-2.796	-2.796	-2.796	-2.796
Beesel	-77.848	-77.848	-77.848	-77.848
Bellingwedde	51.127	51.127	51.127	51.127
Bergambacht	69.983	69.983	69.983	69.983
Bergeijk	-136.126	-136.126	-136.126	-136.126
Bergen L	-52.572	-52.572	-52.572	-52.572
Bergen NH	-143.059	-143.059	-143.059	-143.059
Bergen op Zoom	21.509	21.509	21.509	21.509
Berkelland	40.331	40.331	40.331	40.331
Bernheze	-5.550	-5.550	-5.550	-5.550
Bernisse	44.754	44.754	44.754	44.754
Best	-257.584	-257.584	-257.584	-257.584
Beuningen	23.883	23.883	23.883	23.883
Beverwijk	37.871	37.871	37.871	37.871
Binnenmaas	-10.607	-10.607	-10.607	-10.607
Bladel	-37.770	-37.770	-37.770	-37.770
Blaricum	256.432	256.432	256.432	256.432
Bloemendaal	458.188	458.188	458.188	458.188
Boarnsterhim	71.881	71.881	71.881	71.881
Bodegraven	5.730			
Bodegraven-Reeuwijk		99.205	99.205	99.205
Boekel	-29.658	-29.658	-29.658	-29.658
Bolsward	39.210			
Borger-Odoorn	305.473	305.473	305.473	305.473
Borne	72.883	72.883	72.883	72.883
Borsele	223.915	223.915	223.915	223.915
Boskoop	166.091	166.091	166.091	166.091
Boxmeer	77.876	77.876	77.876	77.876
Boxtel	-66.344	-66.344	-66.344	-66.344
Breda	-210.825	-210.825	-210.825	-210.825
Breukelen	3.734			
Brielle	3.227	3.227	3.227	3.227

Gemeente	Suppletie 2010	Suppletie 2011	Suppletie 2012	Suppletie 2013
Bronckhorst	-355.455	-355.455	-355.455	-355.455
Brummen	-71.067	-71.067	-71.067	-71.067
Brunssum	108.442	108.442	108.442	108.442
Bunnik	339.185	339.185	339.185	339.185
Bunschoten	-162.798	-162.798	-162.798	-162.798
Buren	-105.116	-105.116	-105.116	-105.116
Bussum	-715.474	-715.474	-715.474	-715.474
Capelle aan den IJssel	225.409	225.409	225.409	225.409
Castricum	395.334	395.334	395.334	395.334
Coevorden	351.516	351.516	351.516	351.516
Cranendonck	53.773	53.773	53.773	53.773
Cromstrijen	48.786	48.786	48.786	48.786
Cuijk	-137.101	-137.101	-137.101	-137.101
Culemborg	356.497	356.497	356.497	356.497
Dalfsen	-239.682	-239.682	-239.682	-239.682
Dantumadiel	33.391	33.391	33.391	33.391
De Bilt	18.631	18.631	18.631	18.631
De Marne	-1.722	-1.722	-1.722	-1.722
De Ronde Venen	-168.642	-5.205	-5.205	-5.205
De Wolden	92.501	92.501	92.501	92.501
Delft	869.217	869.217	869.217	869.217
Delfzijl	359.853	359.853	359.853	359.853
Den Helder	224.353	224.353	224.353	224.353
Deurne	-16.431	-16.431	-16.431	-16.431
Deventer	677.463	677.463	677.463	677.463
Diemen	-113.050	-113.050	-113.050	-113.050
Dinkelland	210.204	210.204	210.204	210.204
Dirksland	-38.136	-38.136	-38.136	
Doesburg	59.426	59.426	59.426	59.426
Doetinchem	-90.780	-90.780	-90.780	-90.780
Dongen	-74.373	-74.373	-74.373	-74.373
Dongeradeel	6.075	6.075	6.075	6.075
Dordrecht	821.383	821.383	821.383	821.383
Drechterland	-116.301	-116.301	-116.301	-116.301
Drimmelen	-194.911	-194.911	-194.911	-194.911
Dronten	152.411	152.411	152.411	152.411
Druuten	113.755	113.755	113.755	113.755
Duiven	-47.980	-47.980	-47.980	-47.980
Echt-Susteren	-131.315	-131.315	-131.315	-131.315
Edam-Volendam	-113.907	-113.907	-113.907	-113.907
Ede	915.073	915.073	915.073	915.073
Eemnes	-61.733	-61.733	-61.733	-61.733
Eemsmond	376.682	376.682	376.682	376.682
Eersel	47.859	47.859	47.859	47.859
Eijsden	24.969			
Eijsden-Margraten		-6.868	-6.868	-6.868
Eindhoven	-343.585	-343.585	-343.585	-343.585
Elburg	-144.714	-144.714	-144.714	-144.714
Emmen	1.958.637	1.958.637	1.958.637	1.958.637
Enkhuizen	258.450	258.450	258.450	258.450
Enschede	2.647.917	2.647.917	2.647.917	2.647.917
Epe	-245.730	-245.730	-245.730	-245.730
Ermelo	-103.033	-103.033	-103.033	-103.033
Etten-Leur	-41.909	-41.909	-41.909	-41.909
Ferwerderadiel	72.831	72.831	72.831	72.831
Franekeradeel	134.173	134.173	134.173	134.173
Gaasterlan-Sleat	-1.446	-1.446	-1.446	-1.446
Geertruidenberg	-142.640	-142.640	-142.640	-142.640
Geldermalsen	-59.880	-59.880	-59.880	-59.880
Geldrop-Mierlo	-238.783	-238.783	-238.783	-238.783
Gemert-Bakel	-41.187	-41.187	-41.187	-41.187
Gennep	-101.420	-101.420	-101.420	-101.420
Giessenlanden	-156.567	-156.567	-156.567	-156.567
Gilze en Rijen	-112.094	-112.094	-112.094	-112.094
Goedereede	-71.698	-71.698	-71.698	
Goeree-Overflakkee				-131.571
Goes	627.565	627.565	627.565	627.565
Goirle	-148.995	-148.995	-148.995	-148.995
Gorinchem	-111.340	-111.340	-111.340	-111.340
Gouda	802.453	802.453	802.453	802.453
Graafstroom	-25.828	-25.828	-25.828	

Gemeente	Suppletie 2010	Suppletie 2011	Suppletie 2012	Suppletie 2013
Graft-De Rijp	-16.864	-16.864	-16.864	-16.864
Grave	11.252	11.252	11.252	11.252
Groesbeek	-201.659	-201.659	-201.659	-201.659
Groningen	2.389.702	2.389.702	2.389.702	2.389.702
Grootegast	72.505	72.505	72.505	72.505
Gulpen-Wittem	104.415	104.415	104.415	104.415
Haaksbergen	131.105	131.105	131.105	131.105
Haaren	82.435	82.435	82.435	82.435
Haarlem	27.971	27.971	27.971	27.971
Haarlemmerliede Spaarnw	15.393	15.393	15.393	15.393
Haarlemmermeer	1.416.092	1.416.092	1.416.092	1.416.092
Halderberge	-72.979	-72.979	-72.979	-72.979
Hardenberg	47.929	47.929	47.929	47.929
Harderwijk	-113.363	-113.363	-113.363	-113.363
Hardinxveld-Giessendam	7.499	7.499	7.499	7.499
Haren	136.582	136.582	136.582	136.582
Harenkarspel	29.053	29.053	29.053	
Harlingen	59.555	59.555	59.555	59.555
Hattem	-1.359	-1.359	-1.359	-1.359
Heemskerk	-54.265	-54.265	-54.265	-54.265
Heemstede	-72.383	-72.383	-72.383	-72.383
Heerde	-208.156	-208.156	-208.156	-208.156
Heerenveen	286.767	286.767	286.767	286.767
Heerhugowaard	163.235	163.235	163.235	163.235
Heerlen	1.097.455	1.097.455	1.097.455	1.097.455
Heeze-Leende	-85.728	-85.728	-85.728	-85.728
Heiloo	-317.514	-317.514	-317.514	-317.514
Hellendoorn	82.960	82.960	82.960	82.960
Hellevoetsluis	-66.034	-66.034	-66.034	-66.034
Helmond	843.975	843.975	843.975	843.975
Hendrik-Ido-Ambacht	202.971	202.971	202.971	202.971
Hengelo O	640.989	640.989	640.989	640.989
Het Bildt	302.583	302.583	302.583	302.583
Heumen	-193.551	-193.551	-193.551	-193.551
Heusden	-482.181	-482.181	-482.181	-482.181
Hillegom	1.621	1.621	1.621	1.621
Hilvarenbeek	-47.193	-47.193	-47.193	-47.193
Hilversum	97.120	97.120	97.120	97.120
Hof van Twente	-39.291	-39.291	-39.291	-39.291
Hollands Kroon			81.967	81.967
Hoogeveen	407.714	407.714	407.714	407.714
Hoogezand-Sappemeer	334.583	334.583	334.583	334.583
Hoorn	68.002	68.002	68.002	68.002
Horst aan de Maas	371.172	371.172	371.172	371.172
Houten	355.437	355.437	355.437	355.437
Huizen	-683.401	-683.401	-683.401	-683.401
Hulst	13.073	13.073	13.073	13.073
IJsselstein	-73.184	-73.184	-73.184	-73.184
Kaag en Braassem	-97.997	-97.997	-97.997	-97.997
Kampen	39.915	39.915	39.915	39.915
Kapelle	22.861	22.861	22.861	22.861
Katwijk	-124.332	-124.332	-124.332	-124.332
Kerkrade	841.442	841.442	841.442	841.442
Koggenland	-253.256	-253.256	-253.256	-253.256
Kollumerland en Nwkrui	-15.232	-15.232	-15.232	-15.232
Korendijk	-45.621	-45.621	-45.621	-45.621
Krimpen aan den IJssel	468.510	468.510	468.510	468.510
Laarbeek	-136.810	-136.810	-136.810	-136.810
Landerd	-115.846	-115.846	-115.846	-115.846
Landgraaf	428.922	428.922	428.922	428.922
Landsmeer	95.574	95.574	95.574	95.574
Langedijk	-109.518	-109.518	-109.518	-109.518
Lansingerland	183.161	183.161	183.161	183.161
Laren	-121.832	-121.832	-121.832	-121.832
Leek	129.214	129.214	129.214	129.214
Leerdam	125.439	125.439	125.439	125.439
Leeuwarden	2.218.683	2.218.683	2.218.683	2.218.683
Leeuwarderadeel	124.905	124.905	124.905	124.905
Leiden	5.403.055	5.403.055	5.403.055	5.403.055
Leiderdorp	91.216	91.216	91.216	91.216
Leidschendam-Voorburg	86.303	86.303	86.303	86.303

Gemeente	Suppletie 2010	Suppletie 2011	Suppletie 2012	Suppletie 2013
Lelystad	1.439.332	1.439.332	1.439.332	1.439.332
Lemsterland	28.298	28.298	28.298	28.298
Leudal	-185.956	-185.956	-185.956	-185.956
Leusden	-34.493	-34.493	-34.493	-34.493
Liesveld	-20.662	-20.662	-20.662	
Lingewaal	-61.755	-61.755	-61.755	-61.755
Lingewaard	-103.032	-103.032	-103.032	-103.032
Lisse	-110.051	-110.051	-110.051	-110.051
Lith	371			
Littenseradiel	71.936	71.936	71.936	71.936
Lochem	-201.508	-201.508	-201.508	-201.508
Loenen	-33.224			
Loon op Zand	-118.182	-118.182	-118.182	-118.182
Lopik	-38.909	-38.909	-38.909	-38.909
Loppersum	99.381	99.381	99.381	99.381
Losser	38.935	38.935	38.935	38.935
Maarsssen	-72.577			
Maasdonk	-79.937	-79.937	-79.937	-79.937
Maasdriel	-36.117	-36.117	-36.117	-36.117
Maasgouw	-90.136	-90.136	-90.136	-90.136
Maassluis	8.681	8.681	8.681	8.681
Maastricht	1.266.748	1.266.748	1.266.748	1.266.748
Margraten	-31.837			
Marum	12.018	12.018	12.018	12.018
Medemblik	-68.890	-162.342	-162.342	-162.342
Meerssen	83.825	83.825	83.825	83.825
Menaldumadeel	48.145	48.145	48.145	48.145
Menterwolde	136.618	136.618	136.618	136.618
Meppel	-28.893	-28.893	-28.893	-28.893
Middelburg	173.657	173.657	173.657	173.657
Middelharnis	-69.622	-69.622	-69.622	
Midden Drenthe	28.562	28.562	28.562	28.562
Midden-Delfland	48.128	48.128	48.128	48.128
Mill en Sint Hubert	-1.948	-1.948	-1.948	-1.948
Millingen aan de Rijn	18.150	18.150	18.150	18.150
Moerdijk	244.172	244.172	244.172	244.172
Molenwaard				-5.644
Montferland	-285.065	-285.065	-285.065	-285.065
Montfoort U	44.630	44.630	44.630	44.630
Mook en Middelaar	31.699	31.699	31.699	31.699
Muiden	-7.966	-7.966	-7.966	-7.966
Naarden	-143.798	-143.798	-143.798	-143.798
Neder-Betuwe	171.168	171.168	171.168	171.168
Nederlek	50.052	50.052	50.052	50.052
Nederweert	123.624	123.624	123.624	123.624
Neerijnen	-18.535	-18.535	-18.535	-18.535
Niedorp	15.343	15.343		
Nieuwegein	245.476	245.476	245.476	245.476
Nieuwkoop	171.862	171.862	171.862	171.862
Nieuw-Lekkerland	40.846	40.846	40.846	
Nijefurd	29.891			
Nijkerk	-151.501	-151.501	-151.501	-151.501
Nijmegen	4.058.946	4.058.946	4.058.946	4.058.946
Noord-Beveland	119.823	119.823	119.823	119.823
Noordenveld	-17.725	-17.725	-17.725	-17.725
Noordoostpolder	106.553	106.553	106.553	106.553
Noordwijk	79.634	79.634	79.634	79.634
Noordwijkerhout	-153.378	-153.378	-153.378	-153.378
Nuenen c.a.	217.623	217.623	217.623	217.623
Nunspeet	-243.095	-243.095	-243.095	-243.095
Nuth	43.380	43.380	43.380	43.380
Oegstgeest	-81.041	-81.041	-81.041	-81.041
Oirschot	-108.206	-108.206	-108.206	-108.206
Oisterwijk	-203.660	-203.660	-203.660	-203.660
Oldambt	810.182	810.182	810.182	810.182
Oldebroek	-17.288	-17.288	-17.288	-17.288
Oldenzaal	205.210	205.210	205.210	205.210
Olst-Wijhe	180.808	180.808	180.808	180.808
Ommen	95.603	95.603	95.603	95.603
Onderbanken	76.961	76.961	76.961	76.961
Oost Gelre	-31.480	-31.480	-31.480	-31.480

Gemeente	Suppletie 2010	Suppletie 2011	Suppletie 2012	Suppletie 2013
Oosterhout	120.396	120.396	120.396	120.396
Oostflakkee	47.885	47.885	47.885	47.885
Ooststellingwerf	-88.954	-88.954	-88.954	-88.954
Oostzaan	23.353	23.353	23.353	23.353
Opmeer	-42.136	-42.136	-42.136	-42.136
Opsterland	99.572	99.572	99.572	99.572
Oss	-189.850	-189.479	-189.479	-189.479
Oud-Beijerland	264.863	264.863	264.863	264.863
Oude IJsselstreek	-199.751	-199.751	-199.751	-199.751
Ouder-Amstel	-56.793	-56.793	-56.793	-56.793
Ouderkerk	88.243	88.243	88.243	88.243
Oudewater	-120.661	-120.661	-120.661	-120.661
Overbetuwe	-269.309	-269.309	-269.309	-269.309
Papendrecht	-22.062	-22.062	-22.062	-22.062
Peel en Maas	13.973	13.973	13.973	13.973
Pekela	167.722	167.722	167.722	167.722
Pijnacker-Nootdorp	63.798	63.798	63.798	63.798
Purmerend	172.063	172.063	172.063	172.063
Putten	-208.878	-208.878	-208.878	-208.878
Raalte	7.608	7.608	7.608	7.608
Reeuwijk	93.475			
Reimerswaal	43.293	43.293	43.293	43.293
Renkum	537.879	537.879	537.879	537.879
Renswoude	-36.825	-36.825	-36.825	-36.825
Reusel-De Mierden	11.518	11.518	11.518	11.518
Rheden	393.041	393.041	393.041	393.041
Rhenen	109.727	109.727	109.727	109.727
Ridderkerk	-11.375	-11.375	-11.375	-11.375
Rijnwaarden	-43.599	-43.599	-43.599	-43.599
Rijnwoude	157.863	157.863	157.863	157.863
Rijssen-Holten	-47.789	-47.789	-47.789	-47.789
Rijswijk	120.636	120.636	120.636	120.636
Roerdalen	7.487	7.487	7.487	7.487
Roermond	307.731	307.731	307.731	307.731
Roosendaal	-86.838	-86.838	-86.838	-86.838
Rotterdam	7.669.613	7.727.541	7.727.541	7.727.541
Rozenburg	57.928			
Rozendaal	-1.436	-1.436	-1.436	-1.436
Rucphen	-11.240	-11.240	-11.240	-11.240
Schagen	49.485	49.485	49.485	49.485
Schermer	33.096	33.096	33.096	33.096
Scherpenzeel	-16.920	-16.920	-16.920	-16.920
Schiedam	205.982	205.982	205.982	205.982
Schiermonnikoog	13.847	13.847	13.847	13.847
Schijndel	-223.837	-223.837	-223.837	-223.837
Schinnen	12.132	12.132	12.132	12.132
Schoonhoven	3.251	3.251	3.251	3.251
Schouwen-Duiveland	86.693	86.693	86.693	86.693
's-Gravenhage	1.541.226	1.541.226	1.541.226	1.541.226
's-Hertogenbosch	320.973	320.973	320.973	320.973
Simpelveld	127.983	127.983	127.983	127.983
Sint-Anthonis	45.179	45.179	45.179	45.179
Sint-Michielsgestel	-77.284	-77.284	-77.284	-77.284
Sint-Oedenrode	-45.303	-45.303	-45.303	-45.303
Sittard-Geleen	742.759	742.759	742.759	742.759
Skarsterlan	-89.977	-89.977	-89.977	-89.977
Sliedrecht	-79.270	-79.270	-79.270	-79.270
Slochteren	63.613	63.613	63.613	63.613
Sluis	-42.084	-42.084	-42.084	-42.084
Smallingerland	645.368	645.368	645.368	645.368
Sneek	302.939			
Soest	-316.625	-316.625	-316.625	-316.625
Someren	-95.348	-95.348	-95.348	-95.348
Son en Breugel	77.127	77.127	77.127	77.127
Spijkensisse	370.362	370.362	370.362	370.362
Stadskanaal	206.649	206.649	206.649	206.649
Staphorst	-155.927	-155.927	-155.927	-155.927
Stede Broec	15.064	15.064	15.064	15.064
Steenbergen	7.468	7.468	7.468	7.468
Steenwijkerland	110.248	110.248	110.248	110.248
Stein	137.511	137.511	137.511	137.511

Gemeente	Suppletie 2010	Suppletie 2011	Suppletie 2012	Suppletie 2013
Stichtse Vecht		-102.067	-102.067	-102.067
Strijen	-32.457	-32.457	-32.457	-32.457
Sudwest Fryslan		341.976	341.976	341.976
Ten Boer	90.470	90.470	90.470	90.470
Terneuzen	361.616	361.616	361.616	361.616
Terschelling	-49.093	-49.093	-49.093	-49.093
Texel	-293.090	-293.090	-293.090	-293.090
Teylingen	-225.682	-225.682	-225.682	-225.682
Tholen	-57.548	-57.548	-57.548	-57.548
Tiel	-73.290	-73.290	-73.290	-73.290
Tilburg	-277.074	-277.074	-277.074	-277.074
Tubbergen	70.570	70.570	70.570	70.570
Twenterand	80.297	80.297	80.297	80.297
Tynaarlo	-107.507	-107.507	-107.507	-107.507
Tytsjerksteradiel	359.274	359.274	359.274	359.274
Ubbergen	-5.096	-5.096	-5.096	-5.096
Uden	-41.772	-41.772	-41.772	-41.772
Uitgeest	-45.005	-45.005	-45.005	-45.005
Uithoorn	-42.073	-42.073	-42.073	-42.073
Urk	86.678	86.678	86.678	86.678
Utrecht	2.858.500	2.858.500	2.858.500	2.858.500
Utrechtse Heuvelrug	-13.155	-13.155	-13.155	-13.155
Vaals	-47.761	-47.761	-47.761	-47.761
Valkenburg aan de Geul	191.548	191.548	191.548	191.548
Valkenswaard	-49.563	-49.563	-49.563	-49.563
Veendam	116.421	116.421	116.421	116.421
Veenendaal	-125.578	-125.578	-125.578	-125.578
Veere	-77.704	-77.704	-77.704	-77.704
Veghel	-178.800	-178.800	-178.800	-178.800
Veldhoven	-161.311	-161.311	-161.311	-161.311
Velsen	112.676	112.676	112.676	112.676
Venlo	1.424.697	1.424.697	1.424.697	1.424.697
Venray	214.615	214.615	214.615	214.615
Vianen	-239.384	-239.384	-239.384	-239.384
Vlaardingen	582.467	582.467	582.467	582.467
Vlagtwedde	-5.388	-5.388	-5.388	-5.388
Vlieland	13.402	13.402	13.402	13.402
Vlissingen	491.008	491.008	491.008	491.008
Vlist	54.465	54.465	54.465	54.465
Voerendaal	-24.382	-24.382	-24.382	-24.382
Voorschoten	113.309	113.309	113.309	113.309
Voorst	-254.343	-254.343	-254.343	-254.343
Vught	120.310	120.310	120.310	120.310
Waalre	-151.202	-151.202	-151.202	-151.202
Waalwijk	-152.936	-152.936	-152.936	-152.936
Waddinxveen	51.610	51.610	51.610	51.610
Wageningen	313.054	313.054	313.054	313.054
Wassenaar	152.077	152.077	152.077	152.077
Waterland	-54.744	-54.744	-54.744	-54.744
Weert	-89.887	-89.887	-89.887	-89.887
Weesp	-61.753	-61.753	-61.753	-61.753
Werkendam	-64.866	-64.866	-64.866	-64.866
Wervershoof	-67.392			
West Maas en Waal	19.417	19.417	19.417	19.417
Westerveld	-48.132	-48.132	-48.132	-48.132
Westervoort	26	26	26	26
Westland	14.041	14.041	14.041	14.041
Weststellingwerf	162.937	162.937	162.937	162.937
Westvoorne	-87.240	-87.240	-87.240	-87.240
Wierden	-63.982	-63.982	-63.982	-63.982
Wieringen	-32.309	-32.309		
Wieringermeer	36.097	36.097		
Wijchen	-44.330	-44.330	-44.330	-44.330
Wijdmeren	-44.689	-44.689	-44.689	-44.689
Wijk bij Duurstede	44.595	44.595	44.595	44.595
Winsum	180.889	180.889	180.889	180.889
Winterswijk	-51.314	-51.314	-51.314	-51.314
Woensdrecht	-47.861	-47.861	-47.861	-47.861
Woerden	207.977	207.977	207.977	207.977
Wormerland	67.666	67.666	67.666	67.666
Woudenberg	45.166	45.166	45.166	45.166

Gemeente	Suppletie 2010	Suppletie 2011	Suppletie 2012	Suppletie 2013
Woudrichem	-32.656	-32.656	-32.656	-32.656
Wunseradiel	19.725			
Wymbritseradiel	-49.789			
Zaanstad	924.324	924.324	924.324	924.324
Zaltbommel	-16.076	-16.076	-16.076	-16.076
Zandvoort	8.988	8.988	8.988	8.988
Zederik	-51.490	-51.490	-51.490	-51.490
Zeevang	-6.985	-6.985	-6.985	-6.985
Zeewolde	180.131	180.131	180.131	180.131
Zeist	-317.342	-317.342	-317.342	-317.342
Zevenaar	-69.516	-69.516	-69.516	-69.516
Zijpe	-25.693	-25.693	-25.693	-25.693
Zoetermeer	2.418.239	2.418.239	2.418.239	2.418.239
Zoeterwoude	-10.554	-10.554	-10.554	-10.554
Zuidhorn	67.861	67.861	67.861	67.861
Zuidplas	157.355	157.355	157.355	157.355
Zundert	-139.558	-139.558	-139.558	-139.558
Zutphen	-169.642	-169.642	-169.642	-169.642
Zwartewaterland	51.142	51.142	51.142	51.142
Zwijndrecht	235.074	235.074	235.074	235.074
Zwolle	1.056.037	1.056.037	1.056.037	1.056.037
TOTAAL AANTAL GEMEENTEN				438

NOTA VAN TOELICHTING

Onderhavig besluit voorziet in een aantal wijzigingen naar aanleiding van de invoering van het nieuwe verdeelmodel provinciefonds per 2012, voegt een nieuwe verdeelmaatstaf aan het gemeentefonds toe en past één verdeelmaatstaf van het provinciefonds en vijf verdeelmaatstaven van het gemeentefonds aan als gevolg van gewijzigde definities.

Per brief van 29 maart 2011 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de nieuwe verdeling van het provinciefonds met ingang van 2012 (Kamerstukken II 2010/11, 32 500-C, nr. 6). Als gevolg hiervan is een artikel van het Besluit financiële verhouding 2001 vervallen en zijn er nieuwe verdeelmaatstaven aan het provinciefonds toegevoegd, terwijl andere maatstaven zijn vervallen of gewijzigd. In de artikelsgewijze toelichting wordt op (de achtergrond van) al deze wijzigingen nader ingegaan.

Met ingang van 2011 is een tijdelijke krimpmaatstaf in het gemeentefonds geïntroduceerd, waarmee invulling werd gegeven aan het beleid van het kabinet-Balkenende IV op het gebied van bevolkingsdaling. Via de maatstaf ontvangen gemeenten die te maken hebben met een substantiële bevolkingsdaling een tegemoetkoming in de transitiekosten waarvoor zij zich als gevolg van deze krimp eventueel geplaatst zien. Aan het eind van de looptijd van de tijdelijke maatstaf (vijf jaar) moet via onderzoek een duidelijk beeld zijn ontstaan van de financiële gevolgen van bevolkingsdaling voor gemeenten.

Bij één maatstaf in het provinciefonds en vijf maatstaven in het gemeentefonds is sprake van definitiewijzigingen. Die worden hieronder toegelicht. Tot slot bevat het onderhavige besluit een aantal meer technische wijzigingen.

Advies Rfv, VNG en IPO

Het ontwerpbesluit is ter consultatie voorgelegd aan de Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO).

Het advies van de Rfv beperkt zich conform het consultatieverzoek tot de wijziging van herindelingsmaatstaf 45 voor situaties waarbij sprake is van splitsing van een gemeente. De Rfv kan zich vinden in de globale benadering van de voorgenomen aanpassing van de maatstaf om tegemoet te komen aan de extra kosten die bij een splitsing optreden. Het gaat volgens de Rfv om eenmalige kosten die – in tegenstelling tot een gewone samenvoeging van twee of meerdere gemeenten – nu in twee gemeenten optreden. Daarnaast treden naar het oordeel van de Rfv extra kosten van een beperkte omvang op die te maken hebben met de iets gecompliceerdere reorganisatie van de gemeente bij splitsing. Evenwel is de Rfv van mening dat de extra kosten bij situaties van splitsing van een gemeente hoger uitvallen dan de maatstaf nu lijkt te honoreren. Zij pleit daarom voor een iets ruimhartiger benadering om tegemoet te komen aan de extra kosten. De Rfv doet de suggestie om in plaats van een ophogingsfactor van 5% uit te gaan van een ophoging van 10% per bij de splitsing betrokken gemeente. Echter, het lijkt de Rfv logischer om te kiezen voor een alternatieve benadering die in haar ogen meer recht doet aan het karakter van een splitsing. Omdat de kosten van herindeling naast het opheffen van een gemeente vooral worden gedreven door het vormen van de nieuwe gemeente, zou elke gemeente die een deel van de op te heffen gemeente ontvangt een afzonderlijke herindelingsmaatstaf moeten ontvangen. Vanwege synergievoordelen zou vervolgens een kortingspercentage moeten worden toegepast, namelijk 90% voor de algemene rechtsopvolger en bijvoorbeeld 70% voor de andere ontvangende gemeente. In dit besluit krijgt niet iedere ontvangende gemeente afzonderlijk de herindelingsmaatstaf, maar komen de ontvangende

gemeenten gezamenlijk in aanmerking voor de herindelingsmaatstaf. Vervolgens wordt deze over de ontvangende gemeenten verdeeld. Die verdeling acht de Rfv overigens redelijk.

Daarnaast doet de Rfv de aanbeveling om bij de herindelingsmaatstaf ook rekening te houden met de kosten in de voorbereidingsfase van een herindeling. Als argument voor het vergoeden van de voorbereidingskosten wordt genoemd dat niet zozeer het verlies aan inkomsten als wel het onvoldoende snel kunnen realiseren van efficiencyvoordelen leidt tot financiële problemen.

Tot slot heeft de Rfv een aantal redactionele opmerkingen.

De VNG sluit zich met betrekking tot de herindelingsmaatstaf in haar advies aan bij de hierboven genoemde alternatieve benadering van de Rfv. Verder adviseert zij de overgangsmaatregel voor de maatstaf woonruimten, zoals vermeld bij onderdeel E, onder 3, van dit besluit, ook in 2014 te hanteren. De overige wijzigingen in dit besluit blijven in het advies van de VNG onbesproken omdat ze betrekking hebben op het provinciefonds of omdat ze louter technisch van aard zijn. Tot slot maakt de VNG van de gelegenheid gebruik om te reageren op uitspraken van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over financiële prikkelwerking in het gemeentefonds in relatie tot gemeentelijke herindeling.

Het IPO geeft in haar advies aan te kunnen instemmen met de wijzigingen die voortvloeien uit de invoering van het nieuwe verdeelmodel provinciefonds per 2012. Daarnaast stemt het IPO in met de wijziging van de maatstaf woonruimten zoals vermeld bij onderdeel D, onder 6. Ten slotte sluit ook het IPO zich aan bij het advies van de Rfv betreffende de aanpassing van de herindelingsmaatstaf in geval van splitsing.

Rfv, VNG en IPO blijken eensluidend in hun opvatting over de aanpassing van de maatstaf herindeling. Alle partijen pleiten voor een iets ruimhartiger benadering bij het vergoeden van de extra frictiekosten in geval van splitsing van gemeenten. Om hieraan tegemoet te komen, verhogen de fondsbeheerders de opslag op het vaste bedrag van de herindelingsmaatstaf van 5% naar 10% per bij de splitsing betrokken gemeente. Dat betekent een substantiële verhoging van de extra vergoeding in geval van splitsing. De fondsbeheerders zijn van mening dat hiermee een redelijke bijdrage wordt ontvangen in de extra kosten van splitsing. Zij hebben geen aanwijzingen dat de extra kosten in die mate optreden dat een keuze voor de alternatieve benadering van de Rfv is gerechtvaardigd. De suggestie om ook de voorbereidingskosten van herindeling via de maatstaf te vergoeden wordt door de fondsbeheerders meegenomen in het lopende onderzoek naar het gewenste systeem van financiële prikkels voor gemeentelijke opschaling.

De redactionele opmerkingen van de Rfv zijn grotendeels overgenomen.

De besluitvorming over eventuele continering van de overgangsmaatregel voor de maatstaf woonruimten naar uitkeringsjaar 2014, zoals de VNG adviseert, loopt momenteel en hangt samen met de besluitvorming over het jaar van herijking van het gemeentefonds. Gemeenten worden uiterlijk in de meicirculaire 2013 geïnformeerd. Zoals in onderdeel E van de artikelsgewijze toelichting vermeld, wordt de uitkomst in een nieuw wijzigingsbesluit opgenomen. De opmerkingen van de VNG over financiële prikkelwerking in het gemeentefonds in relatie tot gemeentelijke herindeling gaan de reikwijdte van dit besluit te boven en blijven hier daarom onbesproken.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I, onderdeel A

Artikel 6 is als gevolg van de vaststelling van het nieuwe verdeelmodel provinciefonds (Kamerstukken II 2010/11, 32 500-C, nr. 6) per 1 januari 2012 vervallen. Met de invoering van het nieuwe verdeelmodel heeft de verdeelmaatstaf vermeld onder nummer 7 van bijlage 1 hetzelfde karakter gekregen als alle andere maatstaven in het provinciefonds. Van een afzonderlijk besluit van de verantwoordelijke ministers waarbij zij het aantal kilometers gewogen weglengte vaststellen van de wegen die in beheer zijn van de provincie, is geen sprake meer.

Artikel I, onderdeel B

Artikel 23, eerste lid, bepaalt de definitie van een aanmerkelijk en structureel tekort. Door de wet tot wijziging van de Financiële-verhoudingswet van 3 juli 2008 (Stb. 312) kunnen provincies en gemeenten naast de algemene uitkering een decentralisatie-uitkering of integratie-uitkering ontvangen. In de berekening van het aanmerkelijk en structureel tekort dienen de door de gemeente ontvangen decentralisatie- en integratie-uitkeringen te worden betrokken. Daarom zijn beide uitkeringsvormen aan artikel 23, eerste lid, toegevoegd (onderdelen c en d).

Artikel 23, eerste lid, onderdeel c, is vervallen. De oorzaak daarvan ligt in het intrekken van de Invoeringswet Financiële-verhoudingswet per 23 februari 2011. Deze wet is uitgewerkt en is ingetrokken. Echter de tijdelijke verfijningsuitkering rioleringen was toegekend voor een periode van 25 jaar. Voor de laatste jaren van deze uitkering is met het intrekken van de genoemde wet de grondslag komen te vervallen. Dit is nu hersteld door het creëren van een tijdelijke maatstaf 46 voor de jaren 2011 tot en met 2014 als vastgelegd in bijlage 2 van onderhavig besluit.

De overige wijzigingen van artikel 23, eerste lid, zijn redactioneel van aard.

Artikel I, onderdeel C

Op 1 januari 2008 is de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken (Stb. 2007, 276) in werking getreden. Met deze wet is de brede rioolheffing in de plaats gekomen van het «oude» rioolrecht. In tegenstelling tot het «oude» rioolrecht richt de rioolheffing zich niet alleen op de dekking van de rioleringskosten maar ook op kosten voortvloeiend uit het beheer van regenwater en grondwater, de zogenaamde zorgplichten. Om aan te sluiten bij deze wijziging wordt in artikel 24, eerste lid, onderdeel c, het woord «rioolrechten» vervangen door «rioolheffingen».

Artikel I, onderdeel D

Behalve de wijziging onder 5 en 6 vloeien alle wijzigingen van de maatstaven in dit onderdeel voort uit de vaststelling van het nieuwe verdeelmodel provinciefonds (Kamerstukken II 2010/11, 32 500-C, nr. 6).

Maatstaf 2a en b «inwoners provincie» is in het nieuwe verdeelmodel vervangen door maatstaf 2 «inwoners provincie».

De maatstaven 3a, 6 en 8 zijn vanwege de invoering van het nieuwe verdeelmodel provinciefonds per 1 januari 2012 vervallen.

In maatstaf 7 «gewogen weglengte» is de weging van de weglengte in kilometers van de wegen in beheer bij de provincie per 1 januari 2012 gewijzigd. Daarbij wordt in de eerste plaats een andere peildatum gebruikt. In de tweede plaats worden de gegevens voor deze maatstaf, naast de Regeling meet- en rekenregels verdeelmaatstaven provinciefonds en gemeentefonds, met ingang van 2012 ook ontleend aan het CBS. In de definitie van de maatstaf is een redactionele verbetering aangebracht. De wijziging in de weging van de weglengte zal worden vastgelegd in de Regeling meet- en rekenregels verdeelmaatstaven provinciefonds en gemeentefonds.

De maatstaven 10 tot en met 19 zijn per 1 januari 2012 als nieuwe maatstaven in het provinciefonds opgenomen.

Maatstaf 13 «woonruimten» wordt voor het uitkeringsjaar 2013 bevroren op de stand van het aantal woonruimten in de provincie per 1 januari 2012 volgens de bestaande definitie (woningen, wooneenheden, recreatiewoningen en capaciteit bijzondere woongebouwen). Met ingang van uitkeringsjaar 2013 kunnen de fondsbeheerders voor de verdeling van het gemeente- en provinciefonds geen gebruik meer maken van de huidige woningvoorraadstatistiek. Het CBS is namelijk (verplicht) overgestapt op gegevensverzameling via de Landelijke Voorziening Basisregistraties Adressen en Gebouwen (LV BAG). De definities en classificaties van de BAG sluiten niet volledig aan op de definities en classificaties van de huidige woningvoorraadstatistiek, waardoor bijvoorbeeld recreatiewoningen in de meeste gevallen niet meer als woonruimte tellen. In lijn met de aanpak bij het gemeentefonds hebben de fondsbeheerders besloten om het gebruik van de BAG in het provinciefonds uit te stellen naar uitkeringsjaar 2014. Voor uitkeringsjaar 2013 wordt de maatstaf bevroren, waarna indexatie plaatsvindt met de procentuele groei van het aantal woonruimten in 2011. Met de indexatie wordt rekening gehouden met provincies die een gestage groei doormaken. Per 2014 geldt weer de definitie zoals opgenomen in onderdeel D, onder 6, van dit wijzigingsbesluit en wordt bij de vaststelling van het aantal woonruimten in de provincie gebruik gemaakt van de gegevens die het CBS ontleend aan de BAG.

Maatstaf 16 «oppervlakte ecologische hoofdstructuur groen» is bevroren op de stand 1 januari 2006 omdat de fondsbeheerders er niet van overtuigd zijn dat de dynamiek van deze maatstaf voldoende aansluit bij de kostenontwikkeling van de provincies.

De maatstaven 18 «inrichtingen gevaarlijke stoffen» en 20 «stuwende werkgelegenheid» zijn bevroren op respectievelijk de stand 10 juli 2010 en de voorlopige stand december 2009. Deze maatstaven kunnen niet in de huidige vorm geactualiseerd worden omdat nieuwere cijfers een andere indeling/definitie hebben met ongewenste financiële effecten voor provincies tot gevolg.

Artikel I, onderdeel E

Maatstaf 2a «krimp» is per 1 januari 2011 als tijdelijke maatstaf in het gemeentefonds geïntroduceerd. Het kabinet-Balkenende IV heeft met de introductie van deze maatstaf invulling gegeven aan zijn beleid op het gebied van bevolkingsdaling. Via de maatstaf ontvangen gemeenten die te maken hebben met een substantiële bevolkingsdaling een tegemoetkoming in de transitiekosten waarvoor zij zich als gevolg van deze krimp eventueel geplaatst zien. De maatstaf betreft een pilot die over vijf jaar door definitieve besluitvorming wordt gevolgd.

De wijziging van maatstaf 8 is technisch van aard. In de eerste plaats is het Besluit Wet werk en bijstand (WWB) per 1 januari 2007 vervallen, waarmee de verwijzing naar dit besluit eveneens is vervallen. Ten tweede is de leeftijd van 65 jaar vervangen door de pensioengerechtigde leeftijd omdat die leeftijd door een aanpassing van de AOW per 1 januari 2013 stapsgewijs wordt verhoogd. Tot slot is de definitie van de maatstaf in overeenstemming gebracht met de bestaande praktijk.

Maatstaf 24 «woonruimten» wordt voor het uitkeringsjaar 2013 bevroren op de stand van het aantal woonruimten in de gemeente per 1 januari 2012 volgens de bestaande definitie (woningen, wooneenheden, recreatiewoningen en capaciteit bijzondere woongebouwen). Met ingang van uitkeringsjaar 2013 kunnen de fondsbeheerders voor de verdeling van het gemeente- en provinciefonds geen gebruik meer maken van de huidige woningvoorraadstatistiek. Zoals reeds bij maatstaf 13 van het provinciefonds is toegelicht is het CBS namelijk (verplicht) overgestapt op gegevensverzameling via de Landelijke Voorziening Basisregistraties Adressen en Gebouwen (LV BAG). Om ongewenste financiële verschuivingen binnen het gemeentefonds te voorkomen hebben de fondsbeheerders besloten om het gebruik van de BAG in het gemeentefonds uit te stellen en te koppelen aan de komende herijking van het gemeentefonds. De herijking zal niet eerder dan met ingang van 2014 leiden tot een nieuwe verdeling. Voor uitkeringsjaar 2013 wordt de maatstaf bevroren, waarna indexatie plaatsvindt met de procentuele groei van het aantal woonruimten in 2011. Met de indexatie wordt rekening gehouden met gemeenten die een gestage groei doormaken. Als er sprake is van een daling van het aantal woonruimten in 2011, wordt het aantal woonruimten per 1 januari 2012 zonder correctie gehanteerd voor het uitkeringsjaar 2013. Afhankelijk van de besluitvorming over het jaar van herijking van het gemeentefonds, is per 2014 opnieuw sprake van een wijziging van de definitie van maatstaf 24. Te zijner tijd zal dit in een nieuw wijzigingsbesluit worden opgenomen.

In maatstaf 24a «nieuwbouwwoningen» is de groep gemeenten die in aanmerking komt voor deze maatstaf per 1 januari 2011 gewijzigd. De groep wordt iedere vier jaar vastgesteld, voor het eerst in 2011.

In maatstaf 24a «nieuwbouwwoningen» is de gemeente Apeldoorn met ingang van 1 januari 2012 verwijderd vanwege de bijzondere opgave van deze gemeente op het gebied van de explosievenopsporing en -ruiming op Kroondomein Het Loo.

Maatstaf 38 «bedrijven» wordt voor de uitkeringsjaren 2011 tot en met 2013 bevroren op de stand van het aantal bedrijfsvestigingen in de gemeente per 1 januari 2010, waarbij de aantallen in elk van de genoemde uitkeringsjaren worden geïndexeerd. Bij het CBS heeft een wijziging plaatsgevonden van de methode waarop het aantal bedrijfsvestigingen wordt bepaald. De oude methode berustte deels op een enquête. Deze enquête is (in verband met rijksbezuinigingen) vanaf het jaar 2011 vervallen. Met de nieuwe methode wordt beter aangesloten op de Europese definitie. Hierdoor worden relatief kleine bedrijfsvestigingen, die voorheen buiten beschouwing werden gelaten, ook meegeteld. Het gaat om bedrijven waarin minder dan 15 uur per week betaalde arbeid wordt verricht. Deze veranderingen in de wijze van vaststellen van de aantallen per gemeente op de maatstaf bedrijfsvestigingen hebben gevolgen voor de uitkeringsjaren 2011, 2012 en 2013. Om ongewenste financiële verschuivingen binnen het gemeentefonds te voorkomen hebben de fondsbeheerders besloten de aantallen bedrijfsvestigingen te bevriezen op het peil van het uitkeringsjaar 2010. De indexatie van deze gegevens is als volgt. Voor het uitkeringsjaar 2011 wordt de stand uit 2010 vermenig-

vuldigd met het quotiënt van het aantal bedrijfsvestigingen op 1 januari 2011 volgens de nieuwe telmethode en het aantal bedrijfsvestigingen op 1 januari 2010 volgens de nieuwe telmethode. Voor het uitkeringsjaar 2012 wordt de stand uit 2010 vermenigvuldigd met het quotiënt van het aantal bedrijfsvestigingen op 1 januari 2012 volgens de nieuwe telmethode en het aantal bedrijfsvestigingen op 1 januari 2010 volgens de nieuwe telmethode. Voor het uitkeringsjaar 2013 wordt de stand uit 2010 vermenigvuldigd met het quotiënt van het aantal bedrijfsvestigingen op 1 januari 2013 volgens de nieuwe telmethode en het aantal bedrijfsvestigingen op 1 januari 2010 volgens de nieuwe telmethode. Het CBS heeft aangekondigd per 2014 opnieuw over te gaan op een nieuwe methode voor het bepalen van het aantal bedrijfsvestigingen. De gevolgen voor de definitie van de maatstaf bedrijfsvestigingen zijn op dit moment nog niet bekend en worden in een nieuw wijzigingsbesluit opgenomen.

In herindelingsmaatstaf 45 is het vaste bedrag met ingang van 2009 verhoogd naar € 2.245.440. Hiermee is invulling gegeven aan het advies van de Interbestuurlijke Taakgroep Gemeenten (Taakgroep d'Hondt) om de maatstaf zo te verruimen dat de vaste voet (het vaste bedrag) op basis van twee bestuursperioden, dus acht jaar, wordt bepaald.

In maatstaf 45 is de omvang van de herindelingsbijdrage en de wijze waarop deze aan gemeenten wordt uitgekeerd met ingang van 2014 gewijzigd in situaties waarbij sprake is van splitsing van een gemeente. Onder splitsing wordt verstaan dat delen van een op te heffen gemeente overgaan naar verschillende andere bij de wijziging van de gemeentelijke indeling betrokken gemeenten. In de eerste plaats wordt het vaste bedrag van € 2.245.440 in geval van splitsing voor iedere bij de wijziging van de gemeentelijke indeling betrokken gemeente met 5% verhoogd. Tot de bij de wijziging van de gemeentelijke indeling betrokken gemeenten behoren in geval van splitsing de gemeenten die een deel van het grondgebied van de op te splitsen gemeente ontvangen en de op te splitsen gemeente zelf. De opslag op het vaste bedrag is ingegeven door de hogere kosten die een splitsing logischerwijs tot gevolg heeft. Bij een «reguliere» gemeentelijke herindeling wordt een gemeente geheel bij een andere gevoegd of wordt een aantal gemeenten geheel samengevoegd tot één nieuw ingestelde gemeente. Bij een splitsing worden twee of meer gemeenten heringedeeld, waardoor stappen zoals het vaststellen van de verordeningen, het aanpassen van onderhoudsplannen en – indien meer dan één gemeente opnieuw moet worden ingesteld – het organiseren van gemeenteraadsverkiezingen meerdere keren doorlopen moeten worden. Hieruit vloeien extra kosten voort, waarvoor via de opslag op het vaste bedrag een tegemoetkoming wordt ontvangen. Ten tweede is in geval van splitsing de verdeling van de herindelingsbijdrage over de nieuwgevormde gemeenten bepaald.

Indien er bij de wijziging van de gemeentelijke indeling naast een splitsing tegelijkertijd sprake is van een samenvoeging van twee of meer gemeenten, wordt voor de toepassing van de maatstaf uitgegaan van twee herindelingen, te weten één als gevolg van de splitsing en één als gevolg van de samenvoeging. Indien er bij de wijziging van de gemeentelijke indeling tegelijkertijd sprake is van meerdere splitsingen of samenvoegingen, wordt in lijn hiermee voor de toepassing van de maatstaf uitgegaan van even zovele herindelingen.

Voor een samenvoeging van twee of meer gemeenten blijft de maatstaf ongewijzigd. Onverminderd geldt de voorwaarde dat de wijziging van de gemeentelijke indeling moet leiden tot een vermindering van het aantal gemeenten. Ten slotte is de terminologie in deze maatstaf aangepast aan de gehanteerde begrippen en definities in de Wet algemene regels herindeling.

Maatstaf 46 wordt met ingang van 2011 als nieuwe maatstaf opgenomen. Voor gemeenten die op 22 februari 2011 op grond van artikel 6 van de Invoeringswet Financiële-verhoudingswet aanspraak maakten op een tijdelijke verfijningsuitkering rioleringen wordt de algemene uitkering over de jaren 2011 tot en met 2014 vermeerderd met een bedrag dat is gebaseerd op maatstaf 46 van dit besluit. Deze vermeerdering komt ten laste van het gemeentefonds. De verfijningsuitkering was tot 23 februari 2011 gebaseerd op het Besluit verfijningen algemene uitkering 1984, dat zijn grondslag had in de Invoeringswet Financiële-verhoudingswet. Deze wet is inmiddels uitgewerkt en per 23 februari 2011 vervallen, waarmee het Besluit verfijningen algemene uitkering 1984 eveneens van rechtswege is vervallen. Deze nieuwe, tijdelijke maatstaf biedt nu de grondslag voor de verfijningsuitkering rioleringen voor de jaren 2011 tot en met 2014. De verfijning rioleringen wordt op dezelfde wijze voortgezet als onder het Besluit verfijningen algemene uitkering 1984. Daarmee blijft de feitelijke situatie onveranderd; de nieuwe maatstaf regelt slechts de grondslag voor de nog resterende jaren van de verfijningsuitkering. De verfijning rioleringen heeft een aflopend karakter. Sommige gemeenten ontvangen een verfijning rioleringen tot en met 2012 of 2013. Op 31 december 2014 zijn alle verfijningsuitkeringen riolering beëindigd.

Artikel II

In dit besluit wordt tevens de suppletie-uitkering in verband met het afschaffen van het gebruikersdeel van de OZB voor woningen per 1 januari 2006 vastgesteld voor de jaren 2010 tot en met 2013. De suppletie-uitkering wordt verstrekt op grond van artikel 22, onderdeel b, van de Financiële-verhoudingswet.

Gemeenten zijn gecompenseerd voor het wegvallen van het gebruikersdeel van de OZB voor woningen via de inkomstenmaatstaf in het gemeentefonds. Als gevolg van de wijze van compenseren treedt er een verschil op tussen de inkomstenderving van gemeenten en de compensatie. Sommige gemeenten ondervinden hier een nadeel van en anderen een voordeel. Omdat het uitgangspunt van de compensatie is dat geen enkele gemeente er reëel op achteruit mag gaan, wordt het verschil verevend door middel van een suppletie-uitkering. In het eerste jaar (2006) is sprake geweest van volledige verevening. Voor de jaren daarna geldt dat de suppletie-uitkering stapsgewijs wordt afgebouwd. De reële ruimte van het accres is bepalend voor het tempo waarin de suppletie-uitkering kan worden afgebouwd. Omdat het accres geen vaststaand gegeven is, moet ook de raming van het verloop van de suppletie-uitkering jaarlijks worden bijgesteld. Dit gebeurt in de meicirculaire van het gemeentefonds voorafgaand aan het uitkeringsjaar. Vanaf de meicirculaire vinden er geen herberekeningen meer plaats van de suppletie-uitkering voor het komende uitkeringsjaar.

In bijlage 1 van dit besluit wordt het verloop van de suppletie-uitkering voor de jaren 2010 tot en met 2013 gegeven. Deze bedragen zijn reeds aan de gemeenten bekendgemaakt via de eerdergenoemde meicirculaires gemeentefonds. Ook na 2013 loopt de suppletie-uitkering nog door. In de meicirculaire 2013 zal de suppletie-uitkering voor 2014 bekend worden gemaakt. Ieder volgend jaar zal de suppletie-uitkering verder afgebouwd worden totdat deze voor alle gemeenten nihil is. Bij herindelingen waarbij een gemeente wordt opgeheven gaat de suppletie-uitkering naar de gemeente, die op grond van artikel 44, eerste lid, van de Wet algemene regels herindeling als algemene rechtsopvolger is aangewezen.

Artikel III

Aan dit besluit is een nahanprocedure verbonden. Ingevolge artikel 8, vierde lid, van de Financiële-verhoudingswet treedt het besluit niet eerder in werking dan acht weken na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het is geplaatst.

Maatstaf 14 uit het provinciefonds en maatstaf 45 uit het gemeentefonds treden in werking met ingang van 1 januari 2014.

Maatstaf 46 uit het gemeentefonds vervalt per 1 januari 2015.

Terugwerkende kracht geldt voor:

- a. artikel 24, eerste lid, dat terugwerkt tot en met 1 januari 2008;
- b. maatstaf 45 uit het gemeentefonds, die terugwerkt tot en met 1 januari 2009;
- c. de suppletie-uitkering 2010–2013 in verband met de compensatie voor het afschaffen van het gebruikersdeel van de OZB voor woningen over de jaren 2010 tot en met 2013, die terugwerkt tot en met 1 januari 2010;
- d. artikel 23 en de maatstaven 2a, 24a, 38 en 46 uit het gemeentefonds, die terugwerken tot en met 1 januari 2011;
- e. artikel 6, de maatstaven 2a en b, 3a, 6 en 8 uit het provinciefonds, die vervallen met ingang van 2012 en de maatstaven 2, 7 en 10 tot en met 20 uit het provinciefonds en de maatstaven 24a en 38 uit het gemeentefonds, die terugwerken tot en met 1 januari 2012;
- f. maatstaf 14 uit het provinciefonds en de maatstaven 8, 24 en 38 uit het gemeentefonds, die terugwerken tot en met 1 januari 2013;

De terugwerkende kracht is niet bezwaarlijk. Provincies en gemeenten zijn via de circulaire provinciefonds en gemeentefonds uitgebreid geïnformeerd over de aanpassingen en zij zijn daarnaast in de meeste gevallen betrokken geweest bij de (voorbereiding van) besluitvorming over deze aanpassingen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk